

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára: 15 krajcár.

Clófzetni csupán a kiadóhivatalnál lehet
B. Gyarmaton

Clófzetési pénzek, reclamációk és hírdetések a kiadóhoz intézendők.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HÍRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

A lap szellemi részére a nyíltterre, vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések díja: 6t hasábon: petítio 5 kr. — Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan eszközöltetnek.

Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.

Nyíltár garmond sor: 20 kr.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A „NÓGRÁDI LAPOK”

1888-İK ÉVFOLYAMÁRA.

Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.
Egy hónapra — frt 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz czimezve — legcélszerűbben postautalvánnyal — a nyomtatandó példányok s pontos szétküldés tekintetéből, mielőbb beküldendők.

KÉK LASZLÓ.
kiadó és laptulajdonos.

HORVÁTH DANÓ,
felelős szerkesztő.

B.-Gyarmat, október 25.

Minden állam saját költségvetése szerint bírálható meg. A deficités költségvetés rossz színben tünteti elő az államot, és az annak élén álló kormányt.

Amióta Tisza Kálmán kezébe vette államháztartásunkat, a helyzet mindinkább javul. Mert Tisza Kálmánnak kevés hajlama van a bámulatba ejtő csattanósságok produkálására; ő valószínűs állampolgár, aki azon teendőket, melyeket a végzet, a korona s a nemzet bízalma rá ruházta, férfias komolysággal és nyugodtsággal akarja jó befejezéshez juttatni. Különösen pénzügyekben irtózik mindentől, ami szájhösködésre, reménybeli sikerek leszámítására emlékeztetné. Tisza kijelentette, hogy arra törekszik, s azt elérni reményli is, miszerint 1890-re teljesen egyensúlyban levő, deficitmentes költségvetést fog beterjeszteni. Emellett nem csinál belőle titkot, hogy az eszközök, melyeket a cél szolgálataiban alkalmaznia kell, az állampolgárokra ut, néha súlyos terheket fognak róni, de megígérte egyúttal, hogy a terhek emelésével a tehermegosztás egyenlőségére s arányosságára vonatkozólag karöltve fog járni a helyesbítés, és hogy az egyenes adók már elkerülhetlenné vált emelése legalább az egyenes adók szaporítását kizárja, sőt idővel azok csökkentését lehetővé teszi.

Tisza mindenben beváltotta adott szavát, nem csak betű, hanem szellem szerint is.

A dohányárak emelése akként történt, hogy az, a szegény embert kevésbé érte, mint a jobban situáltat, ki már az alacsonyabb árak mellett is bizonyos luxussal dohányzott; és ami fő, a gyártmány minősége lényegesen javult.

A szeszadó reformja úgy lett rendezve, hogy az, ha már áldozatot ró a fogyasztókra, legalább az ipart védje s emelje; tényleg új, sokat ígérő, lendületet vett a reform életbeléptetése óta a szeszipar, mely már paragon hevert s majdnem megsemmisült; a kivétel, mely már alig lélegzett, ismét láthatólag feléledt.

Baross közlekedési miniszterünk ép oly okos és leleményes, mint határozott tarifa programja folytán a nemzet is képes az aratási áldást a legkiterjedtebb mérvben s a legelőnyösebb árakban értékesíteni.

Az országgyűlés elé terjesztett törvényjavaslat a regálék megváltásáról az utolsó központi pontot fogja eltávolítani a magyar közgazdaságból s e mellett nagy folyó tőkét hoz napfényre, melyek az állami pénzügyek rendezésének kitűnő szolgálatokat tesznek s egyúttal bő eszközöket juttatnak középosztályunknak a talajjavításhoz és az intenzívebb gazdálkodáshoz. Mindezek dacára Tisza Kálmán 1889-re oly budgetet irányoz elő, mely némi, bár esekély deficitet tüntet fel. Ő minden esetleges kiadást lehető legmagasabb mértékben vesz figyelembe, míg a bevételekre a legszerényebb mértéket alkalmazza. Azt gondolja, s nem igazságtalanul, hogy a nemzet nem fog oly nagyon boszankodni a fölött, ha majd a zárszámadások, elteltekben az eddigi szokással, az előirányzott költségvetéssel azért nem lesznek összhangban, mert kedvezőbb eredményt mutatnak fel, mint a minő előirányozva volt. Ezen kedvező aránytalanság már ez idén is bekövetkezik. Innen van az a kedves és meleg buzgóság, melylyel Rothschildék Magyarországot körülveszik s legbüszkébb képviselőiket küldik Budapestre — Tiszához.

Nógrádvármegye közigazgatási bizottságának első félévi jelentése.

1926—1888. kb. Nagyméltóságú m. kir. miniszterelnök úr. A folyó 1888. év január hó 1-és napjától június hó utolsó napjaira terjedő első félévi működésünkről szóló jelentésünket az 1876: VI. t. cz. 64. §-a értelmében a következőkben van szerencsénk előterjeszteni.

A belügyministerium ügykörét illetőleg:

A) Közigazgatási állapot.

A közigazgatási bizottság kebelében személyváltozás annyiban fordult elő, hogy Ternovszky Alajos kir. adófelügyelő Liptó vármegyébe helyeztven át, helyébe Szepvák Sándor kir. pénzügyi tanácsos nevezetett ki vármegyének területére.

A Pongrácz György losonczy járási főszolgabíró lemondása folytán üresedésben lévő állomásra a május hava 30-ik napján tartott rendes törvényhatósági bizottsági közgyűlésen Csönka Zsigmond járási szolgabíró választott meg, az újkép megürült szolgabírói állomásra pedig Okolicsányi Manó tiszteletbeli főszolgabíró helyettesített. A második aljegyzői állomásra ifj. Farkas Ferenc közigazgatási gyakornok lón megválasztva.

A bizottság üléseit minden hó első felében megtartotta, melyeken a múlt év végével hátralékban maradt 149. ügydarabbal együtt elintézésre váró 1553. ügydarab, 167. kivételével túlnyomó részben ülésről-ülésre nyert elintézt, s a kiadványozás foganatosítása az emelkedő ügyforgalom, s ezzel szemben az irodai személyzet korlátozott száma mellett, lehető pontossággal eszközöltetett.

A január havi ülésen a fegyelmi választmány szabályszerűen megalakított.

Rendkívüli ülés tartásának szüksége fenn nem forogott.

Az ügydarabok minőségét előtűntető kimutatást I. szám alatt mellékelve tiszteletteljesen jelentjük:

Vármegyének ügy központi mint járási tisztviselői hivatalos kötelességüknek megfelelni igyekezvén, a közigazgatás általános ügymenetében fenakadás nem volt, sem rendkívüli intézkedések szüksége fel nem merült.

A vármegye pénztárában őrzött pénzek és pénzürtékek, valamint az árvapénztár, az alispán elnöke alatt az 1886. XXI. t. cz. 68. §. g) pontjának értelmé-

T Á R C Z A.

Karlsbad felé.

— Vitéz Mörtyöl. —
(Folytatás.)

Meg kell említenem, hogy a magyarok maguk között magyarul társalognak, sajnos de így van, hogy a mai világban ezt is erényül kell felhozni, különösen az izraeliták, nehézt törött magyarsággal de azért még is magyarul társalognak.

A colonnaden nagy renduralkodik, itt nincs rang, vagyon előkelőség, azon rendben kell menni a kúthoz a mint a gánse marschba beállottal, de szükséges is, egy ilyen világ fürdőben hol naponta 6—8 ezerig permanens vendég van, itt rend és szigorú fegyelemre van szükség.

Mint a monda mondja, Karlsbad eredetét IV. Károlynak köszönheti, ki egy alkalommal itt vadászva egy szarvastejtelt, az egy kimagasló esüsrőlalálzuhant, a helyet, hol a szarvas lezuhant, most is „Hirschensprungnak” hívják, az így lezuhant szarvast a kutyák hajszolták, a völgyben egyszerre mély esend lón, csak IV. Károly kedvenc kutyája vonyított, Károly e kedves kutyája után indult, a kutyát a meglőtt szarvasnál, egy nagy tó partján találta, a tó vize gözölgött közepéből magas sugárban ömlött a forró víz, ez volt a mostani sprudel.

Nem messze a sprudel colonadtót a Sepla víz szélén szintén van egy ugró kut; ebből meritenek a lakosok oda haza felhasználandó vizet, s az oly meleg, hogy forróságát nem bírtam a kezemmel kiállani.

A sprudel forrást miután a vize kérget hágy maga után, évenként tisztítani kell; mert forrása kéreg által eldugul, és akkor robbanással tör magának utat, mely hasonló a földrengéshez, ilyen robbanás többször ismétlődöttjelesül 1617. 1620. 1713. 1727. 1766. 1788. 1798. 1800. 1809. legvégül 1834. a robbanás oly erős volt, hogy a szomszéd házak közül több összedült.

Karlsbadban sok a gyógy forrás, legmelegebb a sprudel 589 R. foku, utánna jönn kyrhaus 510. Bernhard 510. Schlossbrunn 470. Neubrunn Theresia felsenquelle 470 Mühlbrunn 409 ez és a sprudel a leglátogatottabb,

a többi források közül még a Marktbrunn 349 R. foku szintén látogatott, a több források mind hidegebbek, kevésbé fogyasztanak.

Miután többnyire gyomorbajosak jönnek ide, természetes arra nézve is nagy a felügyelet, hogy a vendéglőkben, oly ételek készítsenek, melyek orvosilag megengedhetők.

A mi az ellátást illeti, az kitűnő, az étkezési árak nem egy formák, lehet olcsón is drágán étkezni, a thea mely többnyire rendelve van, igen rossz, de annál jobb a kávé és sütemények, a süteményeket az ember maga veszi a péknél úgy meggy kávézni, vagy Puppához vagy Posthofhoz, vagy az Elefanthoz. A sok vendég többnyire kint az erdőben uszonnázik. Sweicserhos, Schönbrunn, Kaiserpark, Sans soussi vagy ha úgy tetszik fent a magashan nem messze a Hirschensprungtól a Jägerhofnál, honnét látható az egész város szép házaival kiugró sikátorokkal s teraszokkal, szép az Alberg messzelátó tornyával honnét benézel Szászországba.

Meg kell adni Karlsbadnak, hogy a nagy jövedelemhez aránylag mindent elkövet a publicum kényelméért s nem kimélve sem a költséget sem a fáradságot. Rendőrsége kitűnő, uniformis rendőrt csak elvéve látsz, de annál több a detectiv bár ezerek a vendégek; lopás, nyuzás nem igen történik, mert még az emberi tisztaság, rendre, is kiterjed figyelme, egy gyógy viznél történt söté alkalmával egy sorba állott lengyel zsidót a detectiv kiszállított, mert nem volt rendesen felöltözve, vagyis nem tudta, hogy a nadrág gomb arra való hogy azzal nadrágunkat begomboljuk.

Érdekes emlék táblák vannak, német, francia, magyar, orosz, görög és oláh nyelveken. A magyar emlék oszlop a lövöldével át ellenben egy szép parkban van felállítva, mintegy 5 méternyi magas szürke márvány, egyik lapján ezen felirat olvasható

Karlsbad
gyógy forrásainak,

a

Hálás magyarok.

e feliratot Arany János fogalmazta, hogy a szobor meg van, azt köszönhetjük Laxenbacher Pál és Pongrácz Lajos hontmegyei alispánoknak, kik szívesek voltak gyűjteni és még fentartásáról is gondoskodtak.

Van még egy márvány tábla ezen felirattal

„Hozott isten hozd
E szép mo-sze földön magyarul köszöntünk,
Mert itt is hazánkért dcbog igaz szívünk.
S jól tudjuk neked is örömedre szolgál,
Ha szemed e sziklán magyar szóra talál.
Mulasz jól! gyógyulj meg! szívünköl kívánjuk,
Hogy veled nem vagyunk, egyedül sajnáljuk.
Éljen Magyarország!
Dicsőség s becsület vezérünknek
Európa vég ország seregének.”

Még egy feliratot láttam, a testvér halálkodik Regina testvérenek felgyógyulása miatt.

Délután minden ember az erdőbe siet, a szép alte Wiesenen keresztül, hol a kirakatok vetekednek a bécsi vagy más nagy város kirakataival. Ilyenkor láthatod mennyi idegen, milyen sürgős mozgás, többnyire össze formak az angolok, kiknek igen szép templomuk van, van ezen kívül egy katolikus, egy protestáns, egy orosz és egy zsidó templom, az utóbbi és az angol a legszebbek.

Az angol templom körüli város részt Angol városnak, a zsidó Zsinagoga körüli részt zsidó városnak, az új város részt lengyel zsidó városnak nevezik, mert a nevezettek többnyire itt laknak, van egy magyar csárda is a Sachsenhof mellett.

A „Stadtspark” igen szép, kényelmes ülőhelyekkel ellátott söté hely, szép szökőkuttal és tóval, a verebek, melyek feketék ezenként repdesnek itt is, lesik a zsemlye hulladékot, mert mindenki eteti Karlsbad legszabadabb szárnyasait.

Legkellemesebb, hogy délután az árnyékos helyeken többnyire a lengyel zsidók hosszú kufanyaikban kint ülnek s szundikálnak.

Gondoskodva van, hogy a magyar ember lapot is olvashasson, több kereskedésben magyar lapot árulnak így mindég volt alkalmunk megtudhatni mit csinálnak a távol hazában.

Este a vendégek nagy része haza vagy a szép színházba siet, szombaton pedig a Carhalleba egy kis tánczra különben hetenként van felolvasás és koncert.

(Folytatás és vége következik.)

távirati utón hívta fel Esztergomba, hol azonnal ki is nevezte őt. Egyrészt igen sajátos tisztelt elvtársunk és barátunknak meggyőzőből való elkötelezettségét, másrészt azonban gratulálunk eléjétetéséhez, melyet 20 évi terhes munka után valóban kiérdemelt. Moháry Gyula plebánus úr közügyeinkben igen eleven szerepet vitt, s a reá bízott dolgokat lelkiismeretes pontossággal végezte. El is halmozták őt számtalan tiszteletbeli munkával, mert hisz azonkívül, hogy a vármegyei bizottsági tagja volt, ott volt ő az állandó választmányban, a nemzeti intézetnél, a könyvtároló bizottságban, az országgyűlési képviselő választók örszere küldöttségében; volt ő vicinális utbizottsági elnök, iskolaközlő, három iskolázék elnöke, adminisztrátor és a Szt.-István-társulat kékkő vidéki ügynöke. Moháry Gyula tehát nagy úrt hagy maga után. Ezen sokoldalú tevékenység mellett jótékonyágáról és áldozatkészségéről is eléggé ismeretes és közszertelben álló plebánus volt. Nevét mindig ott olvastuk az adakozók és felülzöltek sorában. Egyik fő jellemvonása az is volt, hogy az árvaikat és szegény elhagyottakat emberbaráti jószívúsággal felkarolta, segítette vagy legalább ügyüket készséggel támogatta. Nehéz szívvel bucsuzunk el ezen derék férfiú és lovagiaságú széles körben ismert nemes alaktól, ki a szabadságharcban is, mint fiatal deák megmutatta, hogy hazájáért kész volt életét feláldozni.

Az állapán igen tisztelt kedves családja október 22-én jött a szék városba.

Mikszáth Kálmán földel. Geniális írónk Mikszáth Kálmán mint tudjuk, szereti szülőföldét Szklabonyát, palóc községeként tüntetni fel. Hát hiszen ha azon körülmény, hogy ő a szomszédos Kármessvidéket tanulmányozva magát a palócéletbe teljesen beemárgatta, palócezzá tehetné Szklabonyát is: akkor mi örömet adnánk neki igazat; a tapasztalás azonban, sajnos, hogy épp az ellenkezőre tanít, úgy hogy alig van széles Nógrád-vármegyében falu, mely szívesebben, sőt esőkönyösebben ragaszkodnék a tót-beszédhez, mint Szklabonya, holott igen sürű érintkezésbe áll a már csaknem teljesen megmagyarosodott vármegyei székvárosunk Balassa-Gyarmattal. És nemcsak az öregebbje, de még az ifjabb sarjadék sem mondana ki a világot is egy magyar szót, miként azt a kir. bírósági és a törvényhatósági életben csaknem naponként tapasztaljuk. Nyilvános dolog tehát, hogy még az iskola sem felel meg Szklabonyán a törvényszabta kötelezősége, miről elsősorban a tanfelügyelő úr volna hivatva segíteni. Szeretnők azonban, ha Mikszáth Kálmán úr is, mint egyszerű országgyűlési képviselő valami uton-módon közreműködne, hogy szülőfaluja magyarrá, vagy ha jobban tetszik palócezzá váljon.

Dr. Megyery István a b.-gyarmati kir. törvényszék alügyésze komoly hivatalos teendői mellett az irodalommal is foglalkozik és pedig nem kevés tehetséggel és hivatottsággal. Legközelebb ugyanis több jeles külföldi uton-életrajzi tanulmányt írt Byronról, az angol irodalom eme tüneményeszerű genijéről, kinek élete a fény és árny végtelén között folyt le. A tanulmány híven kiterjed Byron széles életének minden pontjára, miért is igen érdekes, hogy ne mondjuk érdekesítő olvasmányt képez. A kiállítás is esinos. Ára 1 frt 20 kr.

Alsófokú kereskedelmi iskola létesítésén fáradoznak a b.-gyarmati kereskedő cégek, mert ennek hiányában üzleti tanulók az iparos tanoncz iskolába kötelesek járni, holott azok előképzettsége az elemi oktatás körét rendszertől már túlhaladja. Ez eszme életrevalóságát mutatja azon körülmény is, hogy a szervező bizottság már eddig 34 kereskedő tanulót írt össze.

A községi iskolákról több fontos ügy elintézése végett október 25-én ülést tartott, melyen mindenekelőtt a Knaute Rezső eltávózása folytán megüresedett segéd-tanítói állomást volt betöltendő. Csúpan két pályázó jelentkezett, kik közül első helyen Szova János vármegyei születésű, 25 éves korú tanító lón a miniszternek ajánlva. Folytatól 11 szegény tanulónak engedték el a tandíjat, Dobrik Lajos arva fiú részére pedig segélyadományokat is fognak gyűjteni. Az alsófokú kereskedelmi iskola bizottsága a polgári iskola épületében tanítási céljaira tanteremnek átengedését kérelmezte; az iskolázék azonban e kérvénynek csak az esetben hajlandó készséggel eleget tenni, ha a jelzett kereskedelmi iskolát fentartó cégek szervezve, s felsőbb helyen is elismerve lesznek. Kigyósi Ignác tanító azon jelentést, hogy a reáliskolai tanterem megfelelő francia nyelvi tanfolyamot nyitott, pártólalag vették tudomásul. A polgári iskola építkezési számadásaira nézve kiűnt, hogy azokat még 1875-ben akkori tanfelügyelő Fráter Pál vette át; az ügyet pedig rendezni kellene már elvégre, az okmányok végett tehát megkeresték a határozatott a jelenlegi tanfelügyelő. Az iskola több új tanszerrel, s a tornahelyiség megfelelő eszközökkel fog ellátni. Végül az igazgató jelentést tőn, hogy a polg. iskola I-ső fiú osztálya annyira túl van tömve növendékekkel, hogy számos későn jelentkezőt már fel sem vehettek.

A királyi adóhivataloknál szándékolt befizetéseknek a hivatalos órák alatt leendő elfogadása tárgyában a pénzügyminiszterium következő rendelkezést bocsátotta ki: „Több ízben tételtt panasz amiatt, hogy egyes adóhivatalok, bíróságok vagy bírósági végrehajtók által meghatározott időben beszállítandó pénzek elfogadását a hó utolsó és első napjaiban vagy ünnep és vasárnapokon a hivatalos órákon belül is megtagadták. Mint-hogy ez az eljárás ellenkezik az adóhivatali utasítás XII. fejezete 14. §-val, mely szerint az adóhivataloknál a hivatalos órák hetiköznap reggeli 8 órától 12-ig és d. u. 2 órától 6-ig; ünnep- és vasárnap reggeli 9 órától 12-ig vannak megállapítva, melyek alatt az adóhivatalok minden befizetést elfogadni tartoznak, — meghagyatik az adóhivataloknak, hogy a megállapított hivatalos órák alatt teljesíteni kívánt befizetéseket annyival inkább fogadják el, mert ellenesetben az adóhivatali főlitztek, a nemlátni kár megértése mellett pénzbírsággal fognak megbüntetetté.”

Nógrád-vármegyey nemzeti intézet választmánya az 1887-8-ik tanévben tót anyanyelvű tanulóknak a magyar nyelvben való tanításával kiválóbb eredményt felmutatott

néptanítóknak jutalmazása tárgyában a kir. tanfelügyelő előterjesztése s a beérkezett adatok alvívzgatása után határozván, Sztrapony János liradistyai és Szék-Pál szinobányai tanítóknak egyenként 50 frtos, továbbá Honnety Pál béri, Ullha József felső-petényi, Paulovszky Nándor gácsi, Tóth Lipót kékkői, Fábry Lajos kutassói, Galath Samu lónyabányai, Kossáry János losoncz-apát-falvai, Fontányi Samu nagy-kürtösi, Bolecz János nóg-rádi, Osztróska Lajos vanyarci és Rell Samu zabori néptanítóknak egyenként 25 frtos jutalmat szavazott meg s ezen díjakat elismerő okmányok kíséretében a járási főszolgabírák útján kézbesíteni rendelte. Ez alkalommal évilag kimondatott, hogy a 200 frtos nagy díjra kijelölt néptanítók ez évben jutalmakban nem részesültek, továbbá hogy a jövő 1889 évben kiosztandó kisebb jutalmakban a nagy díjra kijelölt de azt el nem nyert tanítók, úgy szintén oly tanítók fognak érdemük szerint első sorban részesülni, kik az 1888-9. tanévben az éldégi tót tanfelügyelő magyarrá átváltották és ezt a tanév elején a kir. tanfelügyelőnek bejelentik.

A rappi körjegyző választás Rappon nov. hó 10-én fog megtartatni. A pályázók közt van egy tehetséges fiatal ember is, Hatser Lajos, Hatser János alügyésünk fia, akit ezen körjegyzői állomásra legmegergebben lehet ajánlani. Ugy értesülünk, hogy a többség Hatser Lajos mellett van, s így megválasztása bizonyos.

Betérőzés tolvajlás. Multihéten a szüreti esték alkalmával tolvaj hatolt be a helybeli izraelita templomba s ott néhány perzsett fölfeszítve, annak tartalmával elillant. A városi rendőrtanácsos az eset miatt több gyanus embert kihallgatott, de a tettes még meg nem került.

A díszma éltáz hátraleköt miatt a végrehajtás szünet alkalmából szintén folyamatba tértetvén, minthogy a phyloxera B.-Gyarmat határába is erősen beült, a szőlőbirtokosok érdekében a város előjárósága kérvényt intézett a pénzügyminiszter úr ó exejához, hogy az e nemű végrehajtások felfüggesztessenek.

A b. gyarmati delegált okt. 22-ki ülésében elhatározta, hogy decz. hó elején hangestélyt rendez a megyeház kistermében. Közreműködésre a női dalkörön kívül, egyes helybeli művész erők is felkeretnek.

A dohánytermelés ügyelmébe. Az új dohánytörvény szerint a dohánytermelésre és palánta nevelések beadására véghatáridőül decz 31-ke van megszabva. Ezen napig tehát a bejelentési íveknek megfelelő rovatai szabályszerűleg kitöltendők. A beadványok kis és nagy községekben kizárólag csak a községi előjáróságnál, rendezett tanácsú városokban pedig a polgármesternek adandók be. Később, vagy más helyen beadott bejelentések feltétlenül el fognak utasíttatni. Azért tartjuk szükségesnek erre a törvényezükre emlékeztetni termelőket, mert a régi törvény szerint a bejelentések határideje jan. 31-ike volt és ehhez vannak szokva, sőt némelyek később is beadták kérvényüket; minthogy pedig most e tekintetben változás állott be, minden termelőnek érdeke ezen körülményt szem előtt tartani.

Kincset, szellemi kincset szerez az, a ki „Képes Családi Lapok” című szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra előfizet. E lap gazdag tartalmával, értelem s ízlés nemesítő olvasmányával valóságos szellemi kincstárát képezi a magyar családoknak s „Nő a házban” című mellékletével nélkülözhetetlen barátja a családanyának. Közleményei minden számban a legjobb magyar íróktól erednek s a család bármely tagjának bátran a kezébe adhatók. A „Képes Családi Lapok” előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt negyedévre 1 frt 50 kr. s a kiadóhivatalt (Budapesti nagy korona-utca 20. sz.) melyben az előfizetések legcélszerűbben postautalványon intézendők, kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutalványszámokkal.

Ügyvédek-körjegyzék. bírák és bírósági végrehajtók naptára igen díszes kiállításban e napokban megjelent Légrady testvér kiadásában. Ára 1 frt 40 kr. Megrendelhető Légrady testvér könyv kiadóhivatalában Budapest V. Nádor-utca 7. sz. a.

Finta Dénes, pécsi rajztanár, a nagym. m. kir. kultuszminiszter úr által 39,415. számú körlevellel ki van küldve, hogy egy, a női kézimunka előmozdítását célzó, fedelte hasznos találmányát, t. i. a tűvarrás és himzéshez való házilag kezelhető, olesó és gyors nyomjelzési (előnyomási) módozatát a leányiskolákban tandíj mellett betanítsa. Ezen stigmographiai nyomjelzés előnye a következők: 1-ször: Hogy e módozattal egy 9—10 éves leány is képes bármely kigondolható legdiszesebb rajzot, disztiményt, avagy monogrammot alig néhány percz alatt mintávé alakítani és vászonra, selyemre sőt bársonyra is, azt akárhány példányban többszörösen 2-szor. Felette olesóba kerül. Például egy láb nagyságú mintalap, melylyel 10,000 példányt is lehet nyomjelzeni, alig kerül 10 krba, holott az eddig használt ugyanakkora elchő 15—20 frtba került. 3-szor. Az ezen tanszékkel való munkálás tökéletes, tiszta nyomot hagy a szöveten. 4-szer. A nő — ennek ismerete által — egész életére megszabadul az előnyomatás költségeitől. Lombfűrészelésnél is a többszörösítés ezen módozat által felette meg van könnyítve. Tandíj: Személyenként 80 kr. Anyák az előadásán szintén részt vehetnek, de tandíjat nem fizetnek. Az iskolákat már elvégzett leányok és felnőtt úrhölgyek is ezen leczkezelőadáson szívesen örvöztölnének. Tandíjuk 1 frt. Ugyanezen előadás alkalmával a felnőtt leányok és úrhölgyeknek be lesz mutatva az úvegre való edzőrajzoláshoz egy új találmány módozata, melylyel 1—2 percz alatt a legkiválóbb rajzot, monogrammot, verset stb. maradandólag úvegre lehet etetni. Az előadás mely egy-egy iskolában 2—2 óra hosszáig tart, f. hó 20-án vette kezdetét és pedig d. e. 10-től 12-ig a községi polgári iskolában és d. u. 3-tól 5 óráig a zárdában. A felnőtt hölgyek és iskolából kikerült leányok bármelyik előadásán szívesen látnak.

Hivatalon. 1893—1888. sz. Pályázat urbiztosi állásra. Nógrád-vármegye gácsi járásában urbiztosi állás áthelyezés folytán üresedésre jöven, ezen állásra pályázat hirdettetik. Ezen állással az I-ső osztály szerint 600 frt, a II-ik osztály szerint pedig 500 frt évi fizetés, mindkét

osztályban 200 frt utálatány, megfelelő iroda és szertárhelyi atalány élvezete van összekötve. Pályázni kívánók, kik közül a hazai műegyetemet végzeteknek elsőbbség adatik és azonnal az I-ső osztály illetményre tarthatnak igényt, felhivatnak, miszerint végzett tanulmányaik, műszaki gyakorlati alkalmaztatásuk és egészségi állapotukat igazoló okmányokkal felszerelt rendesen beérkezett kérvényüket 1888. évi december hó 1-ig alólított m. kir. államépítészeti hivatalhoz annál inkább beadni igyekezzenek, mivel későbbben érkezett kérvények figyelembe nem vétetnek. A kinevezett egyén állását 1889. évi márczius 1-én elfoglalni tartozik. A nógrád-megyei m. kir. államépítészeti hivatalról B.-Gyarmaton, 1888. évi október hó 21-én.

Balassa-Gyarmaton a jövő 1889. évben az országos vásárok a következő sorrendben fognak megtartatni és pedig: 1. Vízkereszti vásár január 7 és 8-án, 2. Gyertaszentelői vásár január 28 és 29-én, 3. Letári vásár ápril 1 és 2-án, 4. Fülöp-Jakabi vásár ápril 29 és 30-án, 5. Sz.-János vásár június 24 és 25-én, 6. Sz.-Istváni vásár augusztus 21 és 22-én, 7. Sz.-Mihályi vásár szeptember 30 és okt. 1-5, 8. Mindenszenti vásár október 28 és 29-én

Törvényeszéki csarnok.

A b.-gyarmati kir. törvényszék most másodikban végtárgyalta gyilkossággal vádolt Kohn Fülöp b.-gyarmati lakos bűnügyét és Pataki Pálné bűnrészességét. Az első végtárgyalás 1886. évi július 31-én volt, amikor is Kohn Fülöp bizonyítékok hiányában fölmentetett s vizsgálati fogságából szabadon bocsátatott. Az ügyészség felebbezése folytán, mintegy félév múlva, a kir. tábla feloldotta az elsőbíróági ítéletet, s Kohn Fülöpnek azonnali letartóztatását s újabb vizsgálat megértését elrendelte. A tényállás röviden következő. Kohn Izsáknét, aki előzőleg csekély heti járadék (2 frt 50 kr) fizetése mellett átruházta szécsény utcai házáat Kohn Fülöpre, 1885. évi aug. 10-én szobájában felakasztva tatálták. Az első rendőri vizsgálatot, mely a b.-gyarmati szolgabírósg, városi rendőrség és Dr. Keleti városi orvos közbenjölte mellett ejtetett meg, semmi gyanú sem tűnt fel, mivel úgy látszott, hogy a szoba belülről van bezárva, az ajtó kulcsa ugyanis belülről volt betéve az ajtó kulcslyukában. Kohn Izsáknét kivitték az izr. hullaházba és másnap eltemették. Közben azonban Kohn Izsákné rokonai azonban sugdosni kezdtek, s azt állították, hogy az ajtó kívülről is lehetett bezárva, mivel bizonyos Omazta Károly lakatos segéd a belső kulcsot nagyon könnyen tasztította ki. A törvényszéki vizsgálat ezen körülményeket kiderítvén, Kohn Izsáknét exhumáltatá, s a törvényszéki orvosi bonczolás constaltta, hogy Kohn Izsákné arcán erőszakosság nyomai láthatók, s ki-dírtetett, hogy Kohn Izsákné nem öngyilkossággal vetett véget életének hanem ügyes módon véghez vitt gyilkosság áldozata. A gyanu első tekintetre Kohn Fülöpre nehezedett, ki mindjárt a gyilkosság elkövetése után oly jeleket adta a borzasztó eset iránti érdeklődésének, mely alapos gyanút keltett arra, hogy a gyilkos ő és nem más. Kohn Fülöpöt a törvényszék letartóztatta, s azóta 5 havi szabadon bocsátatásától eltekintve vizsgálati fogságban van.

A második végtárgyalás okt. 25 és 26-án tartatott meg. A törvényszék következőkép volt megalakítva: elnök: Ujhelyi Boldizsár, bírák Jakobovics József és Imrich Péter, jegyző Várady Gyula, kir. ügyész: Melicher Ferencz. Kohn Fülöp védő ügyvédje: Grünbaum Henrik, Pataki Pálné Farkas Ferencz. Okt. 25-én d. e. a vádlottak hallgattattak ki, d. u. a következő tapuk: Pikál Ottó, Pikál Ottóné, Gaizer Erzsébet, és Éva, Wallaszné, Fuchs Szili, Sléinger Árpád, Goldfinger Ede, Mészáros József, Berezteller Adolf, Kohn Miksáné, Opitz Károly, Omazta Károly, Czettel Armin, Lusztig, Fábry István, Pikál és Pikálné, valamint Gaizer Erzsébet és Éva egyezőleg azt vallották, hogy 1885. évi aug. 9-én éjjeli 11 óra közt hallották Kohn Izsákné sikoltozását. Omazta Károly lakatos segéd pedig azt vallotta, hogy a szoba kívülről volt becsukva s erre kész, mint szakértő, a hitet letenni. A többi tanu alig figyelembe vehető mellék körülményekről tanuskodott.

A bizonyítási eljárás okt. 26-ik napját is, reggeli 9 órától 12-ig, és d. u. 3 órától 6-áig, igénybe vette sőt benyult a harmadik napba is.

Folytatólal okt. hó 26-ikan d. e. kihallgatattak: Kohn Jakab, Kohn Pálné, (a meggyilkolt fivére) Fürst Herman, Tajthy János, Lieberman Hermanné, Wolf Adolf, Kedvessy Lajos, Cibulyás Pál, Závodzky János, Ticsenszky József és Baumgarten Eszter; delután Waldstein Pépi, Frendl Nándor, Bodonyi Károlyné, Fauschman Mária, Sneller Mórné, Petrovics Mátyás, Blau Berta, Reinfeld Regina, Spitzer Regina, Hirsch Hermanné, Gyurgyák János, Takács Mihály, Kuppis József és Kaeskovics Iván. Tehát összesen 38 tanu. Az orvos szakértők meghallgatására csak harmadnap, okt. 27-én került a sor, s kihallgatattak: Dr. Keleti Kálmán, Dr. Feledi Ferencz, Dr. Hecksch József, Dr. Pribil Antal és Dr. Kaeskovich Gyula.

Ezután a vád és védbeszédet terjesztettek elő. Melicher Ferencz kir. ügyész jól átgondolt vádbeszédet mondott, melyben csoportosította a szétágazó bizonyítékokat, s Kohn Fülöpöt a btk. 278. §-a értelmében gyilkosság vádjában kérte marasztalni s halálbüntetéssel sújtani, Pataki Pálnét azonban felmenteni indítványozta.

Grünbaum Henrik védő ügyvéd és Farkas Ferencz mint Pataki Pálné II-od rendű vádlott ügyvédje — védbeszédeiket elmondván, a törvényszék visszavonult s öt negyed órai tanácskozás után Ujhelyi Boldizsár törvényszéki helyettes, elnök az ítélet nagy figyelem között kihirdet.

Ezerint Kohn Fülöp a btk. 279. §-a értelmében szándékos emberölésben bűnösnek mondatott ki, s 15 évi fegyházra és 10 évi hivatal vesztésre ítéltetett. Pataki Pálné fölmentetett. A kir. ügyész és Grünbaum Henrik felebbezést jelentettek be.

Horváth Danó,
földész szakértő.

